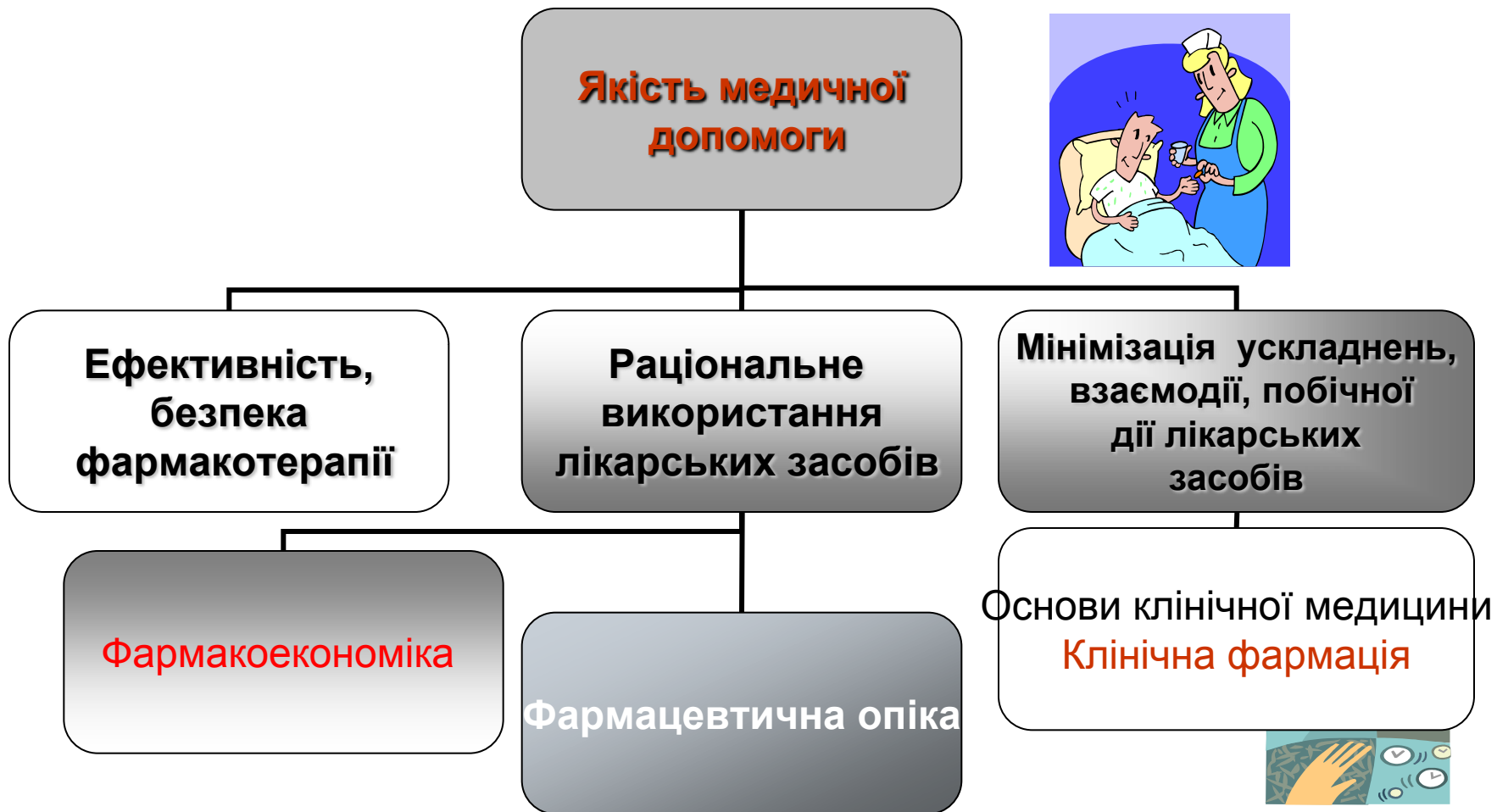

**Перспективна система
звітності та клініко-
фармацевтична документація
клінічного провізора щодо його
діяльності в лікувально-
профілактичних закладах
України**

**Доц. А.Є. Зарума
каф. клінічної фармації, фармакотерапії
та медичної стандартизації ЛНМУ імені
Данила Галицького**

Функції спеціаліста охорони здоров'я – клінічного провізора

Фармацевтична опіка

„**Фармацевтична опіка** – це вид практичної діяльності, скерованої на пацієнта, у якій фахівець (клінічний провізор) відповідає за потреби хворого, пов’язані з фармакотерапією впродовж всього її періоду”. _____

Cipolle R.J., Strand M.L., Morely P.C. Pharmaceutical Care Practice: The Clinician’s Guide. – 2004. – McGraw Hill. NY NY.

***Основоположники
фармацевтичної опіки***

***Роберт
Циполл***

***Лінда
Стренд***

***Пітер
Морлі***

Фармацевтична опіка

- **Фармацевтична опіка** – комплексна програма співпраці клінічного провізора з лікарем, медичним персоналом, пацієнтом іншими зацікавленими особами (адвокатом, страховим агентом) протягом усього періоду фармакотерапії.

Зіменковський А.Б., Пономаренко В.М. Піняжко О.Р. Калинюк Т.Г. Базовий термінологічний глосарій за програмою з клінічної фармації. - Науково-довідкове видання. - Львів-Київ: Ліга –Прес, 2004 - 446 с.

Фармацевтична опіка

- **Фармацевтична опіка** – це програма співпраці клінічного провізора з лікарем протягом усього періоду фармакотерапії, яка спрямована на покращення або підтримання ***якості життя хворого.***

Аспекти фармацевтичної опіки

- Правові

- Етико-деонтологічні

- Медико-соціальні

Фармацевтична опіка в системі охорони здоров'я

	<i>Основний фокус</i>	<i>Базисні знання</i>	<i>Відповідальність при застосуванні ЛЗ</i>
Медична опіка	Лікувально-діагностичний процес	Патфізіологія	Прописування ЛЗ
Сестринська опіка	Надання опіки хворому протягом всього періоду лікування	Біологічні, психологічні, соціальні, емоційні відповіді хворого	Введення ЛЗ
Фармацевтична опіка	Розпізнавання і пошук лікозалежних потреб хворого	Фармакотерапія, клінічна фармакологія	Розпізнавання, вирішення та попередження ЛЗП

Лікозалежні проблеми

Будь-яка інформація про терапевтичну, небажану/побічну дію лікарського засобу, яка **невідома пацієнту** визначається як **лікозалежна проблема.**

Класифікація лікозалежних проблем та їх причини

невідповідність ЛЗ до стандартів ФТ або наявні протипоказання	•наявний інший ЛЗ, який характеризується кращим співвідношенням користь/ризик або вартість/ефективність;•наявні фізико-патологічні протипоказання до застосування ЛЗ (тіазидні діуретики для хворого на ЦД2Т);
нелікований стан	•наявні показання, а лікування не призначене;•новий нелікований симптом;•хворий не отримав премедикації або профілактичного лікування;•необхідно додати синергічний чи корегуючий ЛЗ;
недостатнє дозування ЛЗ	•занижена доза у конкретному випадку (добова доза);•недостатня тривалість курсу лікування;

Класифікація лікозалежних проблем та їх причини

перевищене дозування ЛЗ	• перевищена доза у конкретному випадку;• існує ризик кумуляції ЛЗ;• призначення декількох ЛЗ, що містять однакову діючу речовину;
відсутність показань до застосування ЛЗ	• не доведено показань до застосування ЛЗ;• перевищена тривалість застосування ЛЗ;• призначення декількох ЛЗ із однієї фармакотерапевтичної групи;
взаємодія	• ЛЗ взаємодіє із іншими ліками, які приймає пацієнт;• ЛЗ взаємодіє з компонентами їжі;

Класифікація лікозалежних проблем та їх причини

побічна дія ЛЗ	•у хворого виявлено ознаки побічної дії при застосуванні ЛЗ у терапевтичній дозі;
неправильне застосування ЛЗ	•можливий інший шлях введення ЛЗ при такій же ефективності;•неадекватний шлях введення (розчинник, тривалість введення);•невідповідна лікарська форма;•невідповідна кратність застосування ЛЗ;•пропуск приймання дози ЛЗ;
нон-комплаєнс	•недотримання рекомендацій щодо лікування;•неможливість отримати ЛЗ;
моніторинг дії ЛЗ	•невідповідний клінічний супровід хворого (не проводяться відповідні лабораторні дослідження, не вимірюється артеріальний тиск тощо).

Фармацевтична опіка базується на:

- Порівнянні клінічної практики відповідно до стандартів фармакотерапії
- Даних доказової медицини
- Авторитетних джерелах інформації.

Основний принцип сучасної медицини – доказовість

Необхідні інформаційні джерела:

- інформаційна база хворого;
- валідована класифікація ЛЗП (PCNE);
- стандарт медичної допомоги при ЦД2Т – 2007 Американської асоціації цукрового діабету (ADA);
- нормативи надання медичної допомоги дорослому населенню в амбулаторно-поліклінічних закладах; за спеціальністю «Ендокринологія» (ЦД2Т);
- Компендіум 2008 – ЛЗ;
- електронні бази доказової медицини Cochrane Library.

Принципи вибору лікарських засобів

Загальні:

- Доведена “ефективність”
- Доведена “безпека”
- Фармакоекономічні показники
- Наявність на ринку
- Доступність ЛЗ для хворого.

Індивідуальні:

- Доза
- Вид ЛФ
- Шлях і час введення (приймання)
- Тривалість фармакотерапії
- Моніторингування ефекту і безпеки.

Особисті дані: Клініко-фармацевтичні дані про пацієнтку з цукровим діабетом 2 типу

вік	65 років
стать	жінка
Дані про захворювання:	
ЦД2Т	вважає, що хворіє 21 рік
Фармацевтичний анамнез:	
на момент анкетування приймала	●манініл[®] 5 одна табл. по 5 мг 3 рази на добу за 30 хв. перед їжею●норматенс 1 табл. у випадку підвищення АТ●симвастатин 1 табл. по 10 мг ввечері, але зараз не застосовує
попередньо застосовувала	збір «Арфазетин»; глібенкламід; манініл [®] 5; манініл [®] 5 та сіофор [®]
Дані лабораторних досліджень та додаткові методи обстеження*:	
показник рівня глікемії натще	10,0 ммоль/л
показник рівня АТ	140/90 мм рт.ст.

Консультації спеціалістів:

ендокринолога

щомісяця

окуліста

протягом останнього року

Проведення особистого моніторингу:

контроль рівня глікемії натще

щомісяця

контроль рівня АТ

щоденно

огляд стоп

не проводить

контроль маси тіла

не контролює

Комплаєнс:

пропуск приймання
цукрознижуючого засобу

раз у 2 тижні

самовільна відміна
цукрознижуючого засобу

так; через небажання застосовувати
надмірну кількість ліків

Результати виявлення та аналізу лікозалежних проблем, пов'язаних з цукрознижуючим засобом

Назва ЛЗП	Опис	Існуюча	Потенційна
неправильне застосування ЛЗ	перевищена кратність застосування манінілу [®] 5	+	
	пропуск приймання манінілу [®] 5	+	
нон-комплаєнс	самостійна відміна манінілу [®] 5 при покращенні самопочуття	+	
моніторинг дії ЛЗ	відсутність контролю маси тіла		+

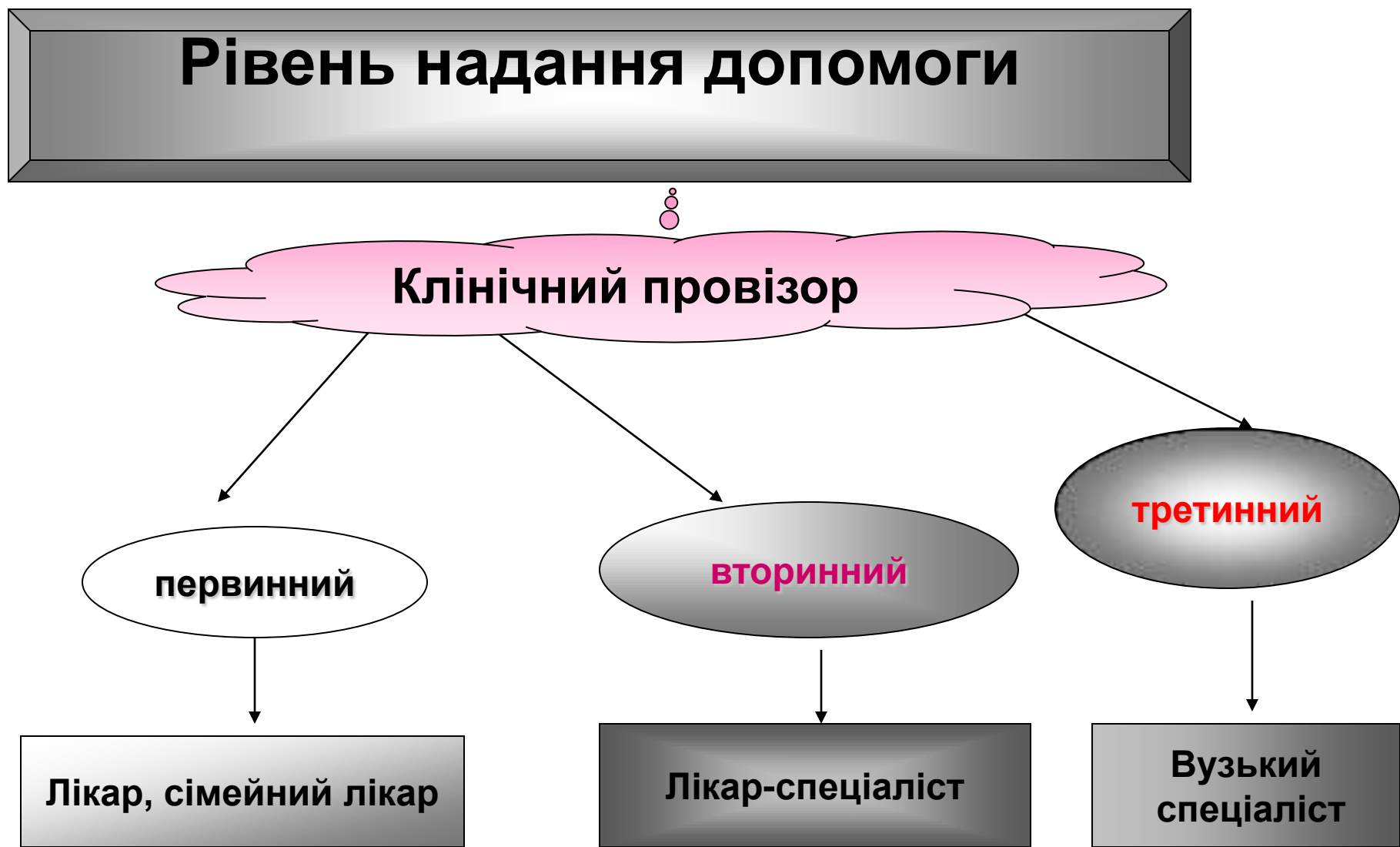
Результати виявлення та аналізу лікозалежних проблем, пов'язаних з гіпотензивною та гіполіпідемічною терапією

Назва ЛЗП	Опис	Існуюча	Потенційна
невідповідність ЛЗ до стандартів ФТ	для лікування АГ при ЦД2Т застосовують ІАПФ або сартани	+	
нон-комплаєнс	хвора не застосовує гіпотензивний засіб, рекомендований лікарем, а обраний самостійно приймає не систематично, АТ – 140/90мм рт. ст.	+	
	хвора не застосовує гіполіпідемічний засіб (симвастатин), рекомендований лікарем	+	
взаємодія ЛЗ	клопамід , який входить до складу норматенсу, може знизити гіпоглікемічну дію манінілу® 5		+

Систематизація виявлених ЛЗП за пріоритетністю вирішення

Пріоритетність вирішення	Вид ЛЗП	Пропоновані втручання КП
висока	неправильне застосування манінілу® 5 : невідповідна кратність дозування існуюча	рекомендація оптимізації способу введення
висока	невідповідність норматенсу до стандартів ФТ існуюча	рекомендація припинення застосування ЛЗ
середня	неможливість отримати відповідний гіпотензивний засіб існуюча	рекомендація продовження застосування ЛЗ
середня	неправильне застосування манінілу® 5 : пропуск приймання існуюча	
середня	нон-комплаєнс – манініл® 5 : самовільна відміна існуюча	
середня	нон-комплаєнс – гіполіпідемічний засіб існуюча	
низька	моніторинг дії манінілу® 5 : контроль маси тіла потенційна	рекомендація фармакотерапевтичного моніторингу
низька	взаємодія норматенсу з манінілом® 5 потенційна	рекомендація припинення застосування ЛЗ

Варіанти надання медичної (фармацевтичної) допомоги

ФО в амбулаторній практиці

Первинна ФО

- “перший контакт”
- Продовження ФО
- Переконлива ФО
- Індивідуалізована ФО
- Пропаганда здорового способу життя, попередження захворювань, раннє їх виявлення

Спеціалізована ФО

- ФО при конкретному захворюванні
- Попередження прогресування захворювання, модифікація способу життя
- Спеціальне навчання хворих
- Одночасне попередження та виявлення ЛЗП

ФОРМА

ВТРУЧАНЬ КЛІНІЧНОГО ПРОВІЗОРА

Дата: / /	№ втручання:
Хворий:	
вік :	
стать: чол. жін.	
Відділення ЛПЗ:	
<i>1- Лікозалежні проблеми (ЛПЗ):</i>	
<i>2- Вид втручання:</i>	
рекомендація застосування додаткового ЛЗ	
припинення застосування ЛЗ	
вилучення ЛЗ із призначення	
зміна шляху введення ЛЗ	

ФОРМА

ВТРУЧАНЬ КЛІНІЧНОГО ПРОВІЗОРА

фармакотерапевтичний моніторинг

оптимізація способу введення ЛЗ

корекція дози ЛЗ

3 – назва ЛЗ та АТС-класифікація

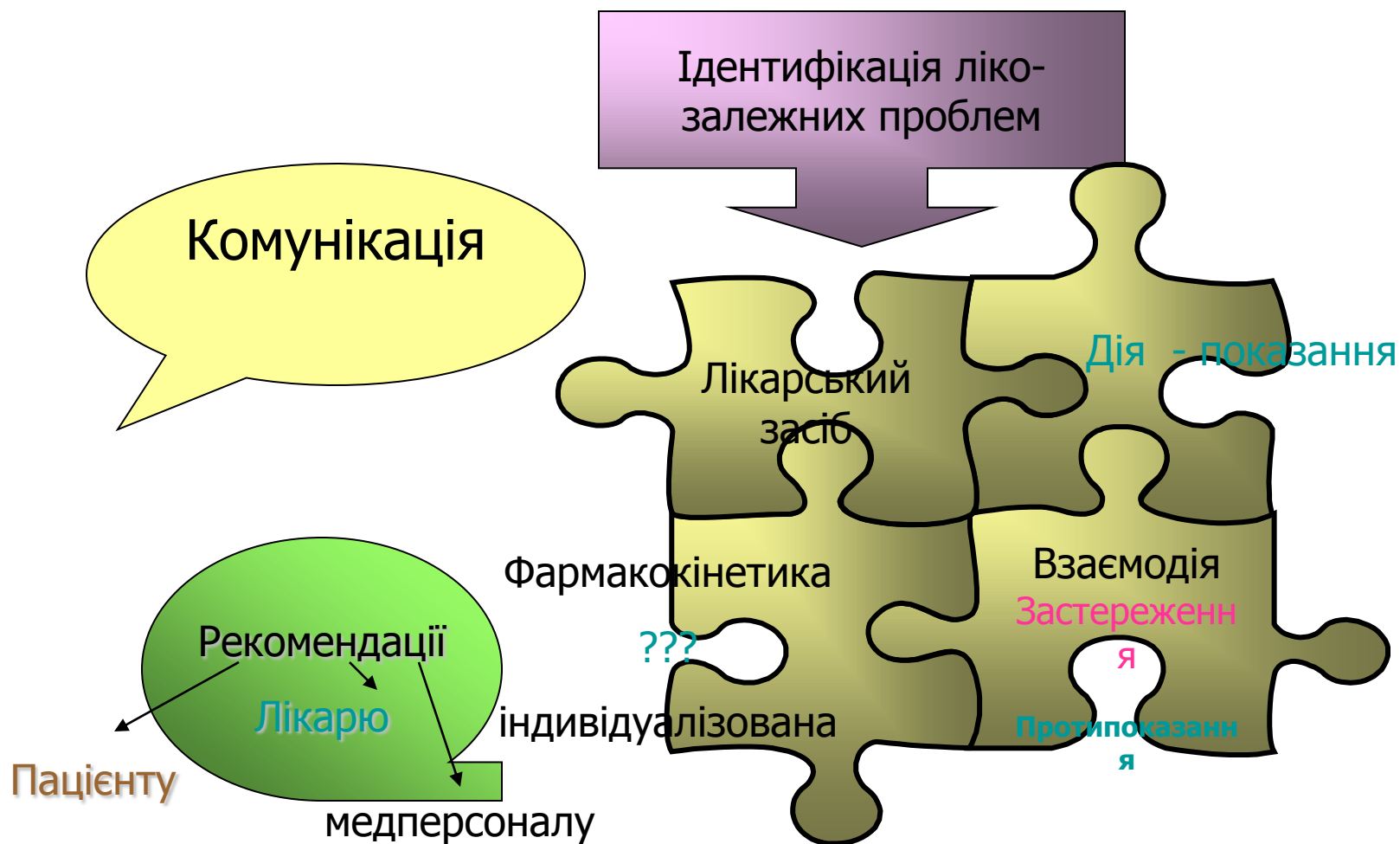
4 – відповідь на втручання

• прийнято до уваги

• відхилено

• без оцінки

Клінічний провізор та індивідуалізована фармацевтична опіка

Indication

(Description and history of the present illness or medical condition including previous approaches to treatment and responses)

Goals of Therapy (improvement or normalization of signs/symptoms/laboratory tests or reduction of risk)

- 1.
- 2.

Drug Therapy Problems to be resolved

? None at this time

Therapeutic Alternatives (to resolve the drug therapy problem)

- 1.
- 2.

Pharmacotherapy Plan (Includes current drug therapies and changes)

Medications (drug products)	Dosage Instructions (dose, route, frequency, duration)	Notes Changes

Other interventions to optimize drug therapy

Schedule for Next Follow-up Evaluation:

Особливості складання плану фармакотерапії та погодження з лікарем

- Вибір конкретного ЛЗ за принципом:
 - ✓ Ефективність – безпека
 - ✓ Користь-ризик для конкретного хворого
 - ✓ Комплекс побічної дії
 - ✓ Співставлення побічної дії ЛЗ до конкретного хворого
 - ✓ Вибір дози
 - ✓ Титрування дози
 - ✓ Додавання іншого ЛЗ
 - ✓ Фармакотерапевтичний моніторинг

Унікальність фармацевтичної опіки

	Традиційний провізор	Клінічний провізор	Фармацевтична опіка
Основний акцент	Рецепт або вимога на ОТС-препарат	Лікар чи медперсонал	Пацієнт
Тривалість	На вимогу	Має початок і закінчення	Тривалий процес
Стратегія	Виконати	Знайти або попередити проблему	Попередити або вдосконалити
Орієнтація	Лікарський засіб	Процес	<i>Наслідки</i>

Стандартизована система звітності

- PCNE –
Європейська класифікація втручань КП при вирішенні лікозалежних проблем у ЛПЗ
- Проблема
- Причина
- Втручання
- Наслідок

Основні “блоки”, які документують втручання клінічного провізора

- *Вибір дози ЛЗ*
- *Використання ЛЗ*
- *Інформація про ЛЗ*
- *Поведінка (ставлення, психологія) хворого у процесі ФТ*
- *Логістика*
- *Інші лікозалежні проблеми.*

CONTACT INFORMATION	Name				
	Address		City	State	Postal Code
	Telephone (h)		(w)	(cell)	e-mail
	Pharmacy Name		Clinic Name		
	(tel)		(tel)		

DEMOGRAPHICS	Age	Date of Birth		Gender: M/F
	Weight	Height	Lean Body Weight	
	Pregnancy status: Y/N	Breast Feeding: Y/N	Due Date	
	Occupation			
	Living Arrangements/Family			
	Health Insurance (coverage issues):			

REASON FOR THE ENCOUNTER

MEDICATION EXPERIENCE	What is the patient's general attitude toward taking medication?	Needs attention in care plan	
		Y	N
	What does the patient want/expect from his/her drug therapy?	Needs attention in care plan	
		Y	N
	What concerns does the patient have with his/her medications?	Needs attention in care plan	
		Y	N
	To what extent does the patient understand his/her medications?	Needs attention in care plan	
		Y	N
	Are there cultural, religious, or ethical issues that influence the patient's willingness to take medications?	Needs attention in care plan	
		Y	N
	Describe the patient's medication taking behavior	Needs attention in care plan	
		Y	N

	Birth	1 mo	2 mos	4 mos	6 mos	12 mos	15 mos	18 mos	24 mos	4-6 yrs	11-12 yrs	13-18 yrs
Hepatitis B	Dose 1	Dose 2			Dose 3							
Diphtheria, Tetanus, Pertussis			1	2	3		4					
<i>Haemophilus influenzae</i> Type b			1	2	3	4						
Polio-inactivated			1	2	3					4		
Measles, Mumps, Rubella						1				2		
Varicella (chicken pox)												
Pneumococcal			1	2	3	4						
Hepatitis A(children in high risk regions)												
Influenza (Children ≥ 6 with asthma, diabetes, HIV, sickle cell, cardiac disease)												

Карта хворого, заповнюється лікарем, але при потребі погоджується інформація з КП

? Current on all childhood immunizations

	19-49 YEARS	50-64 YEARS	65 YEARS
Tetanus, Diphtheria (Td)	1 booster every ten years	1 booster every ten years	1 booster every ten years
Influenza	1 dose annually for persons with medical or occupational indications or household contacts of persons with indications	1 annual dose	1 annual dose
Pneumococcal (polysaccharide)	1 dose for persons with medical or other indications. (1 dose revaccination for immunosuppressive conditions)	1 dose for person with medical or other indications. (1 dose revaccination for immunosuppressive conditions)	1 dose for unvaccinated persons 1 dose revaccination

? Current on all adult immunizations

*see <http://www.cdc.gov/nip> for more information

Substance	History of Use	Substance	History of Use
Tobacco	? 0-1 packs per day ? > 1 packs per day ? previous history of smoking ? attempts to quit	Alcohol	? < 2 drinks per week ? 2-6 drinks per week ? > 6 drinks per week ? history of alcohol dependence
? No tobacco use		? No alcohol use	
Caffeine	? < 2 cups per day ? 2-6 cups per day ? > 6 cups per day ? history of caffeine dependence	Other recreational drug use	
? No caffeine use			

ALLERGIC ALERTS	Medication Allergies (drug, timing, reaction— rash, shock, asthma, nausea, anemia)
	Adverse reactions to drugs in the past
	Other Alerts/Health Aids/Special Needs (sight, hearing, mobility, literacy, disability)

CURRENT MEDICATIONS	INDICATION	DRUG PRODUCT	DOSAGE REGIMEN dose, route, frequency	START DATE	RESPONSE effectiveness/safety

Листок лікарських призначень

PAST DRUG THERAPY	INDICATION	DRUG THERAPY	RESPONSE	DATE

PAST MEDICAL HISTORY (RELEVANT ILLNESSES, HOSPITALIZATIONS, SURGICAL PROCEDURES, INJURIES, PREGNANCIES, DELIVERIES)

Medical Condition: _____

	Outcome Parameter	Pretreatment Baseline (Date)	First Follow-up (Date)	Second Follow-up (Date)
EFFECTIVENESS	Sign/symptom			
	Sign/symptom			
	Lab value			
	Lab value			
SAFETY	Sign/symptoms			
	Signs/symptoms			
	Lab value			
	Lab value			
	Other			
STATUS	STATUS Initial: goals being established, initiate new therapy Resolved: goals achieved, therapy completed Stable: goals achieved, continue same therapy Improved: adequate progress made continue same therapy Partial Improvement: progress being made, adjustments in therapy required Unimproved: no progress yet, continue same therapy Worsened: decline in health, adjust therapy Failure: goals not achieved, discontinue current therapy and replace with different therapy			
	New Drug Therapy Problems Identified		? none at this time ? documented	? none at this time ? documented

Карта хворого, заповнюється лікарем, але при потребі погоджується інформація з КП

Date	Schedule for next follow-up evaluation	Comments

Signature _____ Date _____

Оцінка лікозалежних потреб та проблем на етапах:

- **показання до застосування ЛЗ**
- **оцінки ефективності ФТ**
- **оцінки безпеки ФТ**
- **наслідків ФТ**

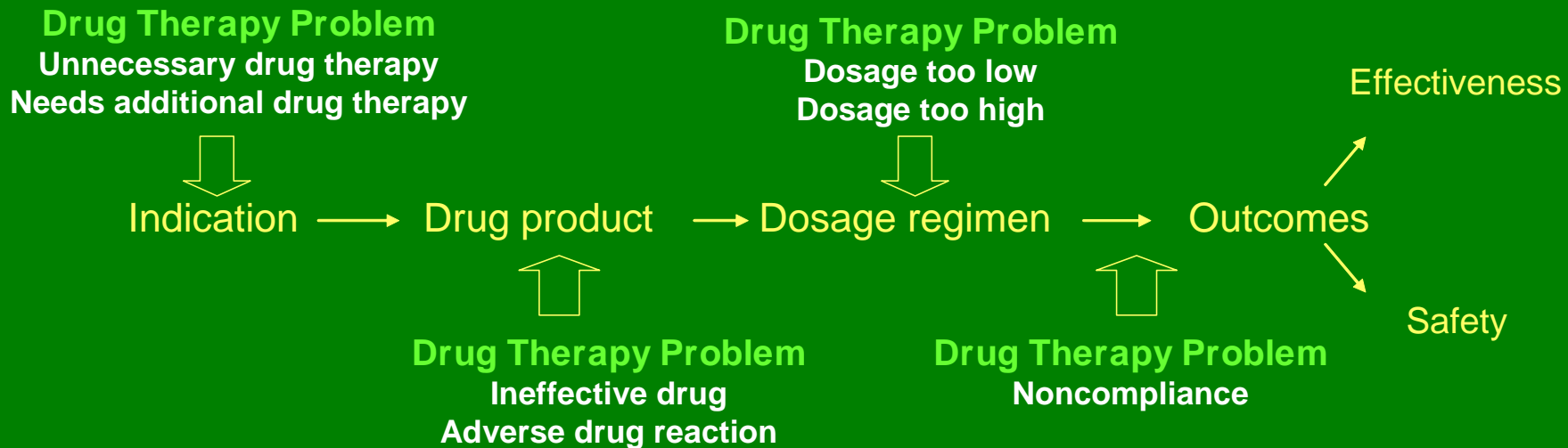

Figure 7-1

DRUG THERAPY PROBLEMS

MEDICAL CONDITION AND DRUG THERAPY INVOLVED	INDICATION
	Unnecessary Drug Therapy __ No medical indication __ Duplicate therapy __ Nondrug therapy indicated __ Treating avoidable ADR __ Addictive/recreational Needs Additional Drug Therapy __ Untreated condition __ Preventive/prophylactic __ Synergistic/potentiating
MEDICAL CONDITION AND DRUG THERAPY INVOLVED	EFFECTIVENESS
	Needs Different Drug Product __ More effective drug available __ Condition refractory to drug __ Dosage form inappropriate __ Not effective for condition Dosage Too Low __ Wrong dose __ Frequency inappropriate __ Drug interaction __ Duration inappropriate
MEDICAL CONDITION AND DRUG THERAPY INVOLVED	SAFETY
	Adverse Drug Reaction __ Undesirable effect __ Unsafe drug for patient __ Drug interaction __ Dosage administered or changed too rapidly __ Allergic reaction __ Contraindications present Dosage Too High __ Wrong Dose __ Frequency inappropriate __ Duration inappropriate __ Drug interaction __ Incorrect administration
MEDICAL CONDITION AND DRUG THERAPY INVOLVED	COMPLIANCE
	Noncompliance __ Directions not understood __ Patient prefers not to take __ Patient forgets to take __ Drug product too expensive __ Cannot swallow/administer __ Drug product not available

Форма представлення звіту про причини та шляхи вирішення лікозалежних проблем

1. існуючі лікозалежні проблеми	медичні проблеми • Діагноз за МКХ-10• Стан хвороби або її ознаки;• Фізіологічні зміни;• Клінічні ознаки захворювання;
відміна ЛЗ	причини
призначення ЛЗ	причини
1. потенційні лікозалежні проблеми взаємодія _____ побічна дія _____	причини
2. першочерговість проблем щодо фармацевтичної опіки	
3. перелік лікарських засобів, який спричинив появу лікозалежних проблем	рекомендації, щодо вирішення (зміна дозування, способу введення,

Результати експертної оцінки ФТ та ідентифікації ЛЗП у відділеннях хірургічного профілю

№ з/п	Вид ЛЗП	Кількість	Частка, %
1.	Відсутність показань до застосування ЛЗ	15	21,4
2.	Недостатнє дозування ЛЗ	11	15,7
3.	Перевищене дозування ЛЗ	11	15,7
4.	Взаємодія ЛЗ-ЛЗ	10	14,3
5.	Невідповідність ЛЗ до стандартів ФТ або наявні протипоказання	9	12,9
6.	Нелікований стан, наявні показання, а лікування не призначене	7	10,0
7.	Моніторинг дії ЛЗ	4	6,0
8.	Побічна дія ЛЗ	3	4,0

**Модель діяльності клінічного провізора
в ЛПЗ**

**програма виявлення, аналізу,
вирішення та попередження
лікозалежних проблем**

**методика експертної оцінки якості
ФТ**

**раціональний вибір лікарських
засобів**

**план фармацевтичної
опіки**

**проекти фахової документації клінічного
провізора**

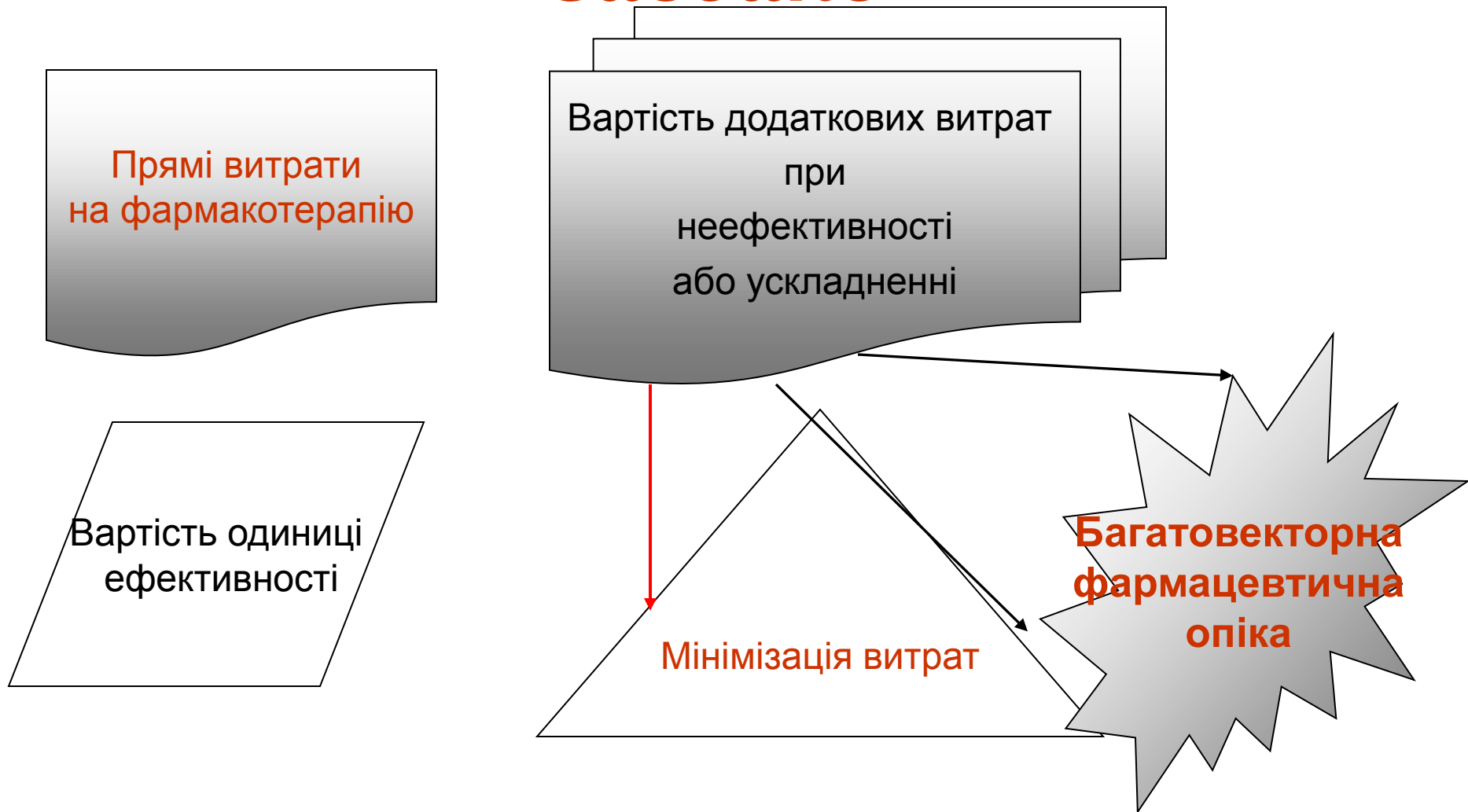

***Залучення клінічного
провізора до
діяльності
в системі
фармаконагляду***

Повідомлення про побічні реакції/дії лікарських засобів

- *Карта-повідомлення про побічну реакцію чи відсутність ефективності ЛЗ (Форма № 137/о)*
- *Звіт про випадки побічних реакцій при медичному застосуванні лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах (Форма №69)*
- *Форма № 137/о та Форма №69 затверджені наказом МОЗ України від 27.12.2006 р. №898.*

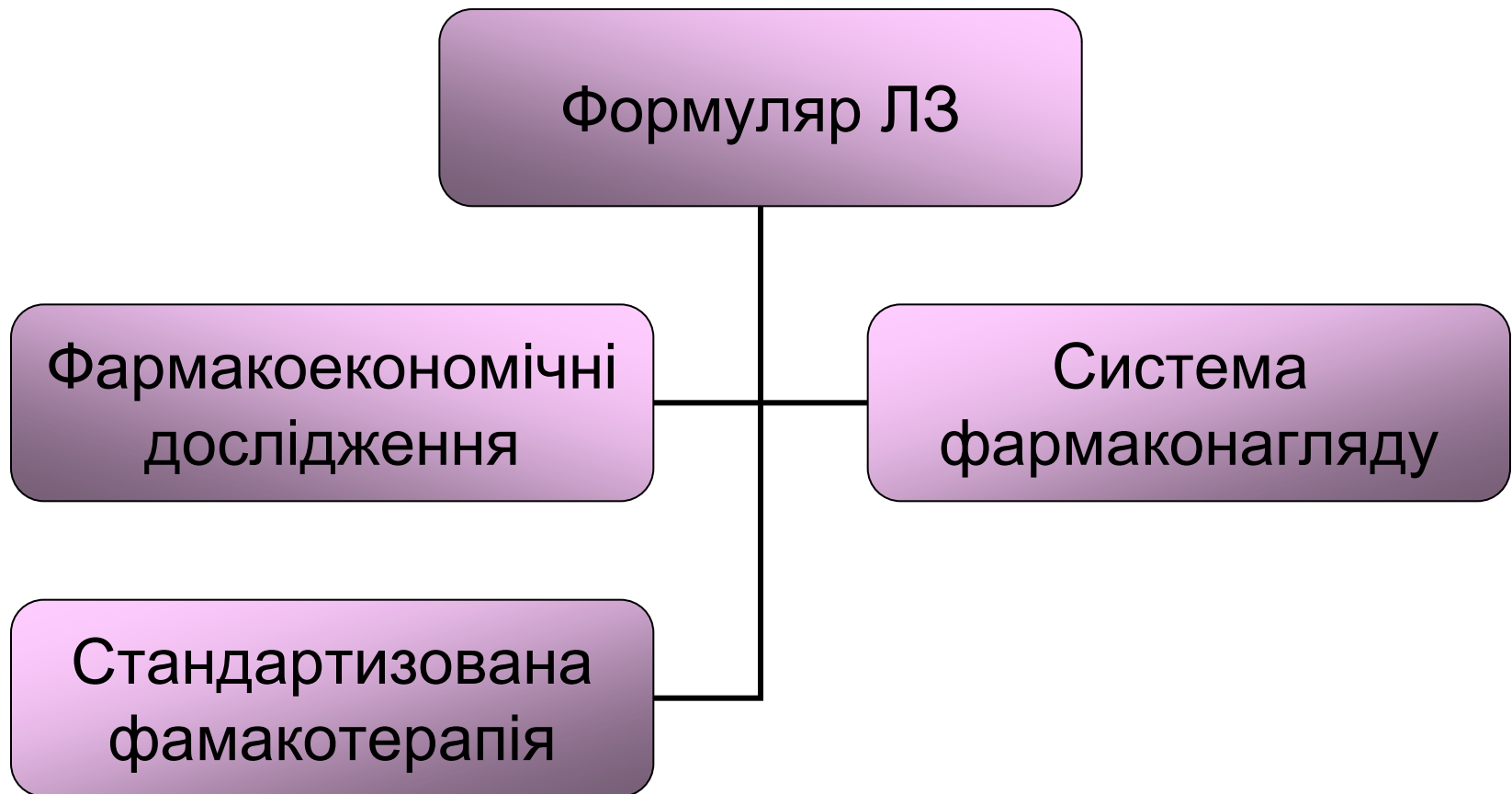
Фармакоекономічні підходи до вирішення медико-соціальних завдань

Обсяг фармацевтичної опіки в системі охорони здоров'я

- Формування політики раціонального застосування лікарських засобів (ЛЗ) серед громадян, лікарів та інших медичних працівників.
- Співпраця між організаціями, що беруть участь у виробництві, закупівлі і дистрибуції ЛЗ.
- Підготовка локальних формулярів ЛЗ з урахуванням даних доказової медицини і фармації, клінічних рекомендацій, протоколів, досліджень ефективності та безпеки ЛЗ.

Впровадження формулярної системи

Дякую за увагу!